

Aan: Internet Consultatie (<https://www.internetconsultatie.nl/participatieverordening>)

CC: Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Infrastructuur en Waterstaat

Apeldoorn, 14 februari 2020

Betreft: Wet versterking participatie op decentraal niveau

Beste lezer, Geachte ministers,

Inwoners in staat stellen te participeren bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid is een uitgelezen taak voor decentrale besturen. Immers de gemeenteraad staat het dichtst bij de inwoners. De vraag is hoe motiveer je de volksvertegenwoordigers om meer ruimte te geven aan inwoners en de mogelijkheid geven om beleidsruimte naar zich toe te trekken? Een *right to challenge* wordt niet altijd met open armen ontvangen. De insteek van de versterking participatie op decentraal niveau kan van twee kanten worden ingestoken. Vanuit de inwoners én vanuit het decentraal bestuur.

Vanuit de inwoners moet er de zekerheid komen dat ze redelijker wijs betrokken worden – en dat ze ook dat recht hebben, om op te eisen – bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Deze zekerheid moet geen optioneel iets zijn waar de gemeenteraad in haar besluitvorming alle mogelijkheden categoriaal uitsluit. Of dat de willekeur over de gemeentelijke grens heen in een totaal andere “werkelijkheid” komt. De [LSA Bewoners](#) heeft opgeroepen om het woord ‘kunnen’ te vervangen door ‘**moeten**’ in het nieuwe derde lid van de respectievelijke artikelen. Mijn inziens lijkt mij dat een goede en simpele aanpassing om juist dát te bewerkstelligen.

Vanuit het decentraal bestuur gezien moet er ook worden gerealiseerd dat de “verwaarloosde beleidspunten” vaak gevolg zijn van bewuste en minder bewuste afwegingen in het beleidskader. Er zijn andere keuzes gemaakt. Menig element komt door (resultierend) geldgebrek. Bijvoorbeeld een slecht onderhouden plantsoen. Het bestuur kan deze hebben verwaarloosd in de voorbereiding, de uitvoer en de evaluatie. Inwoners kunnen dit niet accepteren en met uitdaagrecht “dan maar zelf gaan doen!”. Hiermee komt ze op het bevoegdheids terrein van het bestuur. Wanneer inwoners het initiatief pakken, dan moet er ook een eenduidige toegankelijke manier zijn om alles relevant daaraan ook te betrekken. Dus ook **passend budget**. Dus om participatie te versterken op decentraal niveau moet er ook een manier zijn om deze participatie financieel te waarborgen. Hiervoor zou een overzichtelijke **rijkssubsidie** zijn aan te spreken, eventueel op voorwaarde dat de gemeentelijke mogelijkheden zijn uitgeput. Het uitdaagrecht mag niet tot gevolg hebben dat uiteindelijk de (gehele) decentrale begroting gegijzeld wordt door een verscheidenheid aan inwonersinitiatieven.

Ook moet er worden gekeken naar de structuren en infrastructuur waar de inwoner gebruik van kan maken. In de praktijk kunnen **dorps- en wijkraden** een brugfunctie vertegenwoordigen tussen inwoner en decentraal bestuur, maar ook als bemiddelaar tot het vinden van – of zelfs opzetten – corporaties en **burgerinitiatieven**. Het decentrale bestuur zou ambtelijk hierin kunnen faciliteren in de ‘**1 loket benadering**’ die de Nationale Ombudsman schetst als oplossing voor de zoekende inwoner die de gehele overheid ziet als één massieve grijze massa.

Met andere woorden: er zou uitdaagrecht mogelijk moeten zijn op het uitdaagrecht zelf. Wanneer het decentraal bestuur het onmogelijk maakt voor inwoners om het uitdaagrecht te pakken, moet ze een rechtsgrond krijgen om dan maar zelf die ‘verordening’ uit te vaardigen, of beroepen om die van een buurgemeente.

met oprechte groet,
Sent G. Wierda